

Dr hab. Andrzej Musiał
Prof. PWSFTviT
Wydz. Operatorski i Realizacji Tv.
PWSFTviT im. L.Schillera w Łodzi
e-mail: andrzej.musial@op.pl
tel. kom. 48/601 950 667

Warszawa, 24 marca 2017r.

RECENZJA
PRACY DOKTORSKIEJ, DOROBKU ARTYSTYCZNEGO
I DYDAKTYCZNEGO **MGR ŁUKASZA BAKI** W
POSTĘPOWANIU O NADANIE STOPNIA DOKTORA
W DZIEDZINIE SZTUK FILMOWYCH, WSZCZĘTEGO
PRZEZ RADĘ WYDZIAŁU RADIA I TELEWIZJI
IM. KRZYSZTOFA KIEŚŁOWSKIEGO
UNIwersytetu ŚLĄSKIEGO W KATOWICACH.

Podstawą formalną sporządzenia niniejszej recenzji jest pismo prof. UŚ dr hab. Krystyny Doktorowicz, Dziekana Wydziału Radia i Telewizji im. Krzysztofa Kieślowskiego, Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, z dnia 21.01.2017 r.

Dane o kandydacie

Mgr Łukasz Baka urodził się 17 października 1988 w Gdańsku. W 2007 r. ukończył III L.O. "Topolówka" w Gdańsku. W następnym roku. podjął studia na Uniwersytecie Śląskim, Wydziale Radia i Telewizji im. Krzysztofa Kieślowskiego na kierunku Realizacja Obrazu. Już w trakcie studiów angażuje się w prace przy profesjonalnych, w tym wysokobudżetowych, produkcjach filmowych. Będąc na drugim roku uczestniczył w realizacji filmu pt. "*Bitwa warszawska 1920*" (reż. J. Hoffman, zdj. S. Idziak), gdzie zetknął się z techniką i technologią 3D. Zdobyta wiedza, doświadczenie implikowała kolejne aktywności. W 2012r odpowiadał za stereografię przy niemiecko-austriacko-ekwadorskiej koprodukcji pt. "*Vermessung der Welt*" (reż. D. Buck zdj. Sławomir Idziak.) Uczestniczył także w stereoskopowej postprodukcji tego filmu. W kolejnych latach był autorem zdjęć stereoskopowych do nowatorskich musicali w reżyserii Janusza Józefowicza, łączących w inscenizacjach elementy teatralne, filmowe i wygenerowane komputerowo wirtualne kompozycje: "*Polita*", "*Julietta i Romeo*" oraz najnowszy "*Piotruś i Pan*".

Jego film dyplomowy, „*Nie pewne orbity*”, był pierwszą polską etiudą studencką nakręconą w natywnej technologii stereoskopowej, zaprezentowaną w sekcji filmów 3D na festiwalu autorów zdjęć filmowych Camerimage 2013r. Film znalazł się w selekcji konkursowej 3D Film Festival w Los Angeles. Za pracę nad tym projektem otrzymał również Stypendium Marszałka Województwa Pomorskiego dla twórców kultury. W tym samym roku uzyskuje tytuł magistra sztuk, po złożeniu i obronie pracy magisterskiej zatytułowanej „*Strategie konwergencji w filmach stereoskopowych. Aneks do filmu „Nie pewne orbity*”.

W 2014 roku zostaje zaangażowany do izraelsko-amerykańskiej produkcji filmu pt. „*Opowieści o miłości i mroku*” na stanowisku kolorysty (reż. Natalie Portman zdj. Sławomir Idziak). Na potrzeby tej realizacji opracował system barwnej korekcji w czasie rzeczywistym, umożliwiający podgląd projektowanej kolorystyki obrazu już w trakcie rejestracji ujęcia.

Od 2008 roku związany jest z plenerami Film Spring Open, początkowo jako uczestnik, a od 2011 roku jako kierownik techniczny Fundacji Film Spring Open i jednocześnie współorganizator warsztatów. Warsztaty te otrzymały nagrodę PISF w kategorii „Program kształcenia profesjonalnego” za rok 2014. W 2013 r. rozpoczyna współpracę jako wykładowca (w trybie godzin zleconych) na WRiTV w Katowicach na kierunku Realizacji Obrazu Filmowego. Od 2015 roku prowadzi zajęcia, w języku angielskim, w ramach programu Erasmus z przedmiotów: *New media in film and television, Cinematography, oraz Making and technology of film image*.

W 2015 r. zaangażował się w prace związane z tworzeniem programu międzynarodowej kooperacji WRiTV w Katowicach z helsińską Szkołą Filmową (ELO in the School of Arts, Design and Architecture), jako koordynator projektu „International Creative Exchange Project”. Od 2016r. w Warszawskiej Szkole Filmowej, na II roku reżyserii filmowej, prowadzi zajęcia pod nazwą "*Cinematography workshop* "

Praca doktorska

Pracę doktorską, mgr Łukasza Baki, stanowi krótkometrażowy, fabularyzowany film przyrodniczy (autorstwo zdjęć w technice stereoskopowej) pt. „*Tajemnice przyrody*” w reż. Daniela Kucharskiego (2016r/ 25min.) wraz z Aneksem teoretycznym

pt. „*Twórcze i techniczne aspekty reinterpretacji przestrzeni w obrazowaniu stereoskopowym. Aneks do filmu „Tajemnice przyrody”*”

Film powstał na zamówienie Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego, w ramach projektu BIO+, Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Prezentacja „Tajemnic przyrody”, w systemie projekcji 3D, jest integralną częścią wystawy w siedzibie parku.

Regularne projekcje (począwszy od kwietnia 2016r) spełniają wymagania przepisów ustawy o funkcjonowaniu dzieła w przestrzeni publicznej.

Promotorem przewodu doktorskiego jest prof. dr hab. Jerzy Łukaszewicz

„*Tajemnice przyrody*” wraz z Aneksem tworzą komplementarną całość, pozwalającą na pozytywną weryfikację kompetencji doktoranta w technice, technologii, kompozycjach rozwiązań wizualnych oraz, nawiązujących do nich, konstatacjach teoretycznych.

Narracja filmu, ukazująca motywy rocznych zmian w przyrodzie, w warstwie dramaturgicznej, stanowi prostą opowieść, rodzaj magicznego spotkania 10-letniego chłopca z „tajemnicami” przyrody, charakterystycznymi obiektami dla Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego. Należy przyjąć, iż kontekst edukacyjny, czas trwania projekcji, jak również zakładany wiek grupy docelowej determinował przyjęty przez twórców styl umowności i uproszczeń. Jednakże podmiotową dla niniejszej recenzji nie jest egzegeza i ocena warstwy merytorycznej lecz strona wizualna zaangażowana w eksplorację kompozycyjnych aspektów obrazowania stereoskopowego, co należy do meritum koncepcji niniejszej pracy doktorskiej.

Mgr Łukasz Baka, osiągniętymi tutaj efektami, dokumentuje świadomość i sprawność w operowaniu narzędziami rejestracji oraz cyfrowymi możliwościami formowania iluzji przestrzeni trójwymiarowej. Na szczególne podkreślenie zasługuje fakt pełnej, autorskiej kreacji (co nie jest powszechną praktyką) - począwszy od funkcji autora zdjęć i stereografera, po dokonanie finalnej, stereoskopowej postprodukcji obrazu.

O złożonościach podejmowanych decyzji czytamy w Aneksie, w którym wyczerpująco naświetla background, tej pełnej ograniczeń technologii. Przejrzyście

zredagowane rozważania stanowią kontynuację analiz podjętych w pracy magisterskiej zatytułowanej: „*Strategie konwergencji w filmach stereoskopowych. Aneks do filmu „Niepewne orbity”*”. Jednocześnie wiąże te dwie dysertacje, umieszczoną na ich pierwszych stronach refleksją Marice Hershenson`a; „*Badania nad percepcją wizualnej przestrzeni należy rozpocząć od założenia, że świat fizyczny istnieje i że jego istnienie jest niezależne od obserwatora*”¹. Repetycja cytatu komunikuje intencję doktoranta w konsekwentnym podążaniu drogą odkrywania, racjonalizacji i twórczych eksploracji rzeczywistości, intencję refleksji, których środowisko kognicji wyznaczają fenomeny postrzegania, egzystujące w potencjałach nieograniczonych, subiektywnych interpretacji.

W pięciu rozdziałach, na stu stronach Aneksu, mgr Łukasz Baka opisuje, w szerokim spektrum, „aspekty reinterpretacji przestrzeni w obrazowaniu stereoskopowym”, począwszy od renesansowych odkryć perspektywy linearnej po precyzyjne wyliczenia matematyczne, wykresy dotyczące zagadnień, warunków rejestracji i projekcji.

W domenie publicznej, Internecie obecna jest pokaźna oferta publikacji dotyczących technologii 3D, jednak głównie dominuje w nich pragmatyczne traktowanie możliwości i sposobów rejestracji. Łukasz Baka wzbogaca informacje z dziedziny techniki o konteksty estetyczne, refleksje odwołujące się do psychologii percepcji, eksploruje koncepcje uznanych twórców światowej kinematografii (w tym segmencie dostrzegam wyraźny brak wypowiedzi autorów polskich filmów, chociażby Sławomira Idziaka, Andrzeja Waluka - wybitnych artystów, min. realizatorów obrazu „*Bitwa Warszawska 1920*”).

Autor kładzie wyraźny akcent na zespół czynników determinujących efekty uzyskiwane w procesach projekcji 3D. Spełnianie rygorystycznych wymogów, od strony technologicznej ale także koncepcyjnej, należy do kluczowych zagadnień prawidłowego odbioru wizualnych kompozycji, daleko przewyższających standardy klasycznych projekcji 2D. Jednym z takich elementów jest traktowanie ramy ekranu i jego płaszczyzny jako podmiotowych referencji w definiowaniu trójwymiarowej iluzji. Rozważania te znajdują praktyczne odzwierciedlenie w „*Tajemnicach przyrody*”, w inscenizacji i kształtowaniu struktury stereoskopii. Można stwierdzić, iż w tym aspekcie Łukasz Baka nie popełnia błędów zarówno w ujęciach realizowanych statyczną kamerą

¹ Łukasz Baka, *Strategie konwergencji w filmach stereoskopowych. Aneks do filmu „Niepewne orbity”*, s.7.

Łukasz Baka nie popełnia błędów zarówno w ujęciach realizowanych statyczną kamerą jak również w scenach o dużym ładunku dynamiki, ujęciach rejestrowanych z lecącego drona czy zdjęciach podwodnych.

Pola eksploatacji, wizualizacji 3D obejmują coraz więcej dziedzin: technikę, medycynę, urbanistykę, wszelkie odmiany marketingu. Interesującym, z naszego punktu widzenia, jest wzrastająca obecność projekcji trójwymiarowych w realizacjach teatralnych i musicalowych, immanentnie wiązanych z dramaturgią przedstawień. Doktorant, z uwagi na uczestnictwo w realizacjach "Polity", "Julietty i Romeo" oraz "Piotrusia i Pana", bogato korzystających z aranżacji 3D, skomplikowanych kompozycyjnie włączeniu ich z „żywą akcją”, niewątpliwie wzbogacił swój warsztat o ponadstandardowe umiejętności.

Kompetencja, sprawność i odpowiedzialne, zawodowe podejście do realizowanych projektów znajdują także potwierdzenie w fakcie wieloletniej współpracy ze Sławomirem Idziakiem, przy polskich oraz zagranicznych produkcjach filmowych. Można stwierdzić, iż Łukasz Baka, za sprawą swoich aktywności, wkroczył do elitarnej "rodziny specjalistów 3D" wnosząc swoją osobowością energię i pasję twórczego zgłębiania tej skomplikowanej, ekskluzywnej techniki rejestracji rzeczywistości i profesjonalnych projekcji.

Konkluzja

Z uwagi na powyższe popieram wniosek o nadanie mgr Łukaszowi Bace stopnia doktora, w dziedzinie sztuk filmowych, w procedurze przewodu doktorskiego wszczętego przez Radę Wydziału Radia i Telewizji im. Krzysztofa Kieślowskiego, Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach

